

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи Галина ДАНИЛІНА

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«21» 09 2023 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління»
(назва навчальної дисципліни)спеціальності 073 «Менеджмент»
(код та назва спеціальності)освітньо-професійної програми «Менеджмент транспорту та логістики»
(назва освітньо-професійної програми)

Всього годин:	<u>120</u>
Аудиторних годин:	<u>57</u>
Екзамен (номер семестру):	<u>5</u>
Залік (номер семестру):	<u>-</u>

Навчальна програма з навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління»

складена на основі навчального плану № 45/П-40/03.12-073/23,

затвердженого «16» 06 2023 р.

Навчальну програму склав

Л. Кравченко Любов КРАВЧЕНКО
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«29» 08 2023 р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії менеджменту та логістики,

протокол № 11 від «29» 08 2023 р.

Голова циклової комісії

Н. Смирнова Надія СМІРНОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«29» 08 2023 р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової циклової комісії менеджменту та логістики

спеціальності 073 «Менеджмент»,

протокол № 11 від «29» 08 2023 р.

Голова випускової циклової комісії

Н. Смирнова Надія СМІРНОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«29» 08 2023 р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні відділення транспортних технологій,

протокол № 12 від «31» 08 2023 р.

Завідувач відділення

Н. Кравчук Наталія КРАВЧУК
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«31» 08 2023 р.

ЗМІСТ

1	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
1.1	Мета вивчення навчальної дисципліни	4
1.2	Заплановані результати навчання	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни	5
1.4	Основні форми організації вивчення навчальної дисципліни та контролю знань	5
1.5	Інструменти, обладнання та/або програмне забезпечення	5
2	ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
4	РЕКОМЕНДОВАНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
4.1	Основна та допоміжна література	6
4.2	Інформаційні ресурси Інтернет	7

1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Регулювання економіки за рівнем управління поділяється на державне та регіональне і призначене для забезпечення її рівноваги і сталого розвитку. Конкретні напрямки, форми та масштаби регулювання економіки визначаються характером і природою економічних, соціальних, екологічних та інших проблем у будь-якій країні.

Державне регулювання економіки в умовах сьогодення є системою типових заходів законодавчого, виконавчого та контролюючого характеру, які здійснюють правомочні державні установи та суспільні організації з метою стабілізації та адаптації існуючої соціально-економічної системи до умов, що змінилися.

Процес регулювання економіки потребує використання комплексу організаційних, економічних, фінансових і управлінських заходів як складових ефективною реалізації політики суспільного розвитку.

Основною метою сучасного державного регулювання економіки є її переведення на інтенсивний шлях розвитку з послідовним скороченням видатків на екстенсивне зростання і вкладень в інтенсифікацію ефективного використання вже створеного господарського потенціалу.

Об'єктом вивчення дисципліни є економічна система країни.

Предметом вивчення є напрями державного регулювання економічної системи країни.

Перелік компетентностей та програмних результатів:

- загальні компетентності:
 - ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
 - ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
 - ЗК-11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
 - ЗК-12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- фахові компетентності:
 - ФК-1. Здатність визначати та описувати характеристики організації;
 - ФК-10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації;
 - ФК-12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
- програмні результати навчання:
 - ПРН-4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
 - ПРН-16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

1.2 Заплановані результати навчання

Знати:

- сучасні проблеми державного регулювання економіки та особливості світового досвіду його здійснення;
- методологічні засади державного регулювання економіки – мету, принципи, функції;
- засоби, сфери і об'єкти державного регулювання та його механізм;
- сутність і специфіку розмежування функцій державного регулювання за рівнями управління;
- закони, законодавчі акти і концептуальні підходи до створення державної системи економічного прогнозування та планування;
- значення соціально-економічних і науково-технічних програм державного рівня у процесі регулювання економіки.

Вміти:

- чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання,

- самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

1.3 Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Державне та регіональне управління» вивчається на основі дисциплін «Політологія», «Екологія», «Макроекономіка», «Фінанси», є базою для вивчення дисципліни «Управління інноваціями», «Управління санацією підприємства», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

1.4 Основні форми організації вивчення навчальної дисципліни та контролю знань

Викладання тем дисципліни проводиться у вигляді надання лекційного матеріалу з послідовним закріпленням навчального матеріалу на практичних заняттях шляхом формування здобувачами вищої освіти власних суджень щодо проблемних питань державного та регіонального регулювання соціально-економічних відносин.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється на практичних заняттях, на основі чого виставляється проміжний контроль, що є основою допуску до екзамену з навчальної дисципліни.

1.5 Інструменти, обладнання та/або програмне забезпечення

Для полегшення доступу здобувачів вищої освіти до отримання навчальних матеріалів з навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління» створено відповідний Google Classroom, де їх викладено, і електронну бібліотеку підручників.

2 ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ розділів	Назва розділів	Обсяг навчальних занять, год.					
		Всього	Аудиторні, год.				Самостійна робота
			Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Практикум	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Теоретико-методологічні засади державного і регіонального управління	25	10	5	-	-	10
2	Менеджмент органів державної влади	95	28	14	-	-	53
	Всього за навчальною дисципліною	120	38	19	-	-	63

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади державного і регіонального управління

Теми розділу 1. Основи теорії державного управління. Предмет та завдання навчальної дисципліни. Державна влада та державне управління. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку. Роль різних гілок влади у процесі державного управління. Державне управління на регіональному рівні.

Розділ 2. Менеджмент органів державної влади

Теми розділу 2. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні. Центральні органи державного управління. Регіональні органи державного управління. Виробництво на території регіону. Державна регіональна політика. Загальні засади формування механізму господарського управління регіоном.

Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні. Внутрішня організація та управління органів державної влади. Державна служба в Україні. Етика поведінки державних службовців. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади. Відносини органів публічної влади в системі державного та регіонального управління. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади. Розвиток системи державного та регіонального управління. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвиненої демократії. Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян.

4 РЕКОМЕНДОВАНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна та допоміжна література

Основна література:

1. Бакуменко В.Д. Державно-управлінські рішення: Навчальний посібник. – К.: ВПЦ АМУ, 2011. 444 с.
2. Бакуменко В.Д., Надолішній П.І., Іжа М.М., Арабаджи Г.І. Державне управління: основи теорії, історія та практика: Навчальний посібник/ За заг. ред. Надолішнього П.І., Бакуменка В.Д. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. 394 с.
3. Висоцький О.Ю., Шаров Ю.П. Основи державного управління. Частина І. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. 52 с.
4. Войтович Р.В. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз): Монографія / За заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В.М. Князева. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. 680 с. – Режим доступу: <http://lib.rada.gov.ua/static/about/text/Vojtovich.pdf>
5. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: монографія / кол. авт; відп. ред. проф. Н.Р. Нижник. – К.: УАДУ при Президентові України, 1997. 448 с.
6. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Факт, 2003. 384 с.
7. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – Х.: Фоліо, 1998. 48 с.
8. Крупка Ю.М. Аграрне право України: Навч. посіб. / За наук. ред. Н.Р. Малишевої. – К.: Університет «Україна», 2006. 160 с. –
9. Кунєв Ю.Д. Управління в митній службі: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. 408 с.
10. Малиновський В.Я. Державне управління: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2003. 576 с.
11. Мельник А.Ф., Оболенський О.Ю., Васіна А.Ю. Державне управління: підручник / за ред. А. Ф. Мельник. – К.: Знання, 2009. 582 с.
12. Новікова М.М. Регіональний менеджмент: Конспект лекцій. – Харків: ХНАМГ, 2007. 94 с.
13. Оболенський О.Ю. Державне управління та державна служба: словник-довідник. – К.: КНЕУ, 2005. 208 с.
14. Опришко В.Ф., Шульженко Ф.П., Шимон С.І. Правознавство: Підручник / За заг. ред. В.Ф. Опришка, Ф.П. Шульженка. – К.: КНЕУ, 2003. 767 с. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/29375/>
15. Регіональна економіка: підручник / за ред. Є.П. Качана. – Тернопіль: ТНЕУ, 2008. 800 с. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/83681-66-mehanzm-realzats-regionalno-ekonomchnopolitiki.html>
16. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. – Харків: Консум, 2001. 656 с. – Режим доступу: http://ukrkniga.org.ua/ukrknigatext/books/_book-687.htm

17. Чистов С.М., Никифоров А.Є., Куценко Т.Ф. та ін. Державне регулювання економіки. – К.: КНЕУ, 2000. 316 с.
18. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник. – Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002. 532 с.
19. <http://uk.wikipedia.org/wiki>
20. http://cpsr.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=104:2 010-06-23-10-53-18&catid=20:201
21. <http://library.if.ua/book/27/1883.html>
22. http://www.vuzlib.su/spo_1/2.htm
23. http://www.vuzlib.su/spo_1/4.htm
24. http://www.vuzlib.su/spo_1/5.htm
25. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
26. http://pidruchniki.com/13871224/ekonomika/upravlinnya_fakultativnimi_teritorialnimi_odinitsyami
27. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>
28. http://www.pravo.vuzlib.su/book_z977_page_76.html
29. Концепція адміністративної реформи в Україні
<http://ecolog.kradmin.gov.ua/Reforms/Ua/div4.html>
30. http://old.niss.gov.ua/book/dopov_zm/R3.pdf

Допоміжна література:

1. Бобровська О.Ю., Савостенко Т.О., Матвеева О.Ю., Лебедєва В.К. Державне та регіональне управління: навч. посіб. – 2-ге вид., доповн. – Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. 160 с.
2. Пічугіна Т.С., Забродська Л.Д., Забродська Г.І. Державне та регіональне управління: навч. посіб. у структур.-логіч. схемах. – Х.: ХДУХТ, 2015. 327 с.
3. Державне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол.: Ю.В. Ковбасюк (голова), К.О. Ващенко (заст. голови), Ю.П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
4. Голікова Т.В. Державне управління територіальним економічним розвитком: теорія і практика: монографія. – Київ: Вид-во НАДУ, 2007. 296 с.
5. Оболенський О.Ю. Державна служба: підручник. – К.: КНЕУ, 2016. 472 с.
6. Теорія та історія державного управління: навч. посіб. – К.: Професіонал, 2008. 288 с.

4.2 Інформаційні ресурси Інтернет

1. Стандарт вищої освіти для спеціальності 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Електронний ресурс: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-menedzhment-bakalavr.pdf>
2. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Бібліотека КНУБА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>